

Nästa: Folkets Park

Under de senaste femton åren har Möllevången förändrats. Från innerstadsslum till attraktiv stadskärna. Möt aktörerna kring det kommande bostadskvarteret Bageriet och ta en promenad med poeten Tomas Ekström genom en liten bit Malmöhistoria.

Malmö är en dröm

Kanske krävs det en inflyttad **Stockholmare** för att förstå Malmö. Kanske krävs det **poesi** för att förstå en stad. Vi träffar poeten **Tomas Ekström**, född och uppvuxen i Solna, för att prata om staden han önskar att han kunde ha **älskat** lite mer.

TEXT & FOTO: MARTIN NILSSON

Vid busshållplatsen Folkets Park står Tomas Ekström. Mitt bland pensionärerna som går sina vanliga rundor, med ofattbar envishet, in och ut på Gröna Konsum väntar han med händerna i fickorna. En grön keps och en färgglad halsduk virad hårt om halsen. Jag har föreslagit att vi ska ta en promenad runt Möllan och besöka några av platserna han har skrivit om. Det passar bra: Tomas Ekström åkte från Stockholm dagen innan och ett ryggsnitt small till när han sträckte sig efter bagaget.

Boken Malmö är en dröm, utgiven tidigare i år, är en samling dikter som gör ett rastlöst bokslut över Tomas Ekströms elva år i Malmö.

Dikterna rör sig i ett ständigt resonerande från den gamla hamnen, upp till Värnhem, förbi Möllan och vidare med linje 5 till Rosengård. Det är iakttagelser kring en stad som tvingats ändra perspektiv. Hur Kockumskranens siluett har blivit Turning Torso, om den gamla stadens ofrånkomliga närvaro i det som byggs om och byggs nytt. Men det är inte en arkitekturhistoria Tomas Ekström har gjort till poesi. Inte heller skriver han socialantropologi eller stadshistoria. Det är personliga berättelser, gestaltade genom möten med människor och kanske just därför med en ton som lyckas vara både varm och skarp.

"Min drivkraft för skrivandet?" upprepar han min fråga när vi slagit oss ner på kafé Simpannågontimmasenare:

– Jag tror att jag drivs av ett riktigt fall av hatkärlek till den här staden, jag kan inte låta bli att skriva om den. Och med den här boken finns en vilja att synliggöra miljöer som inte syns annars. Definitivt inte i turistbroschyren, och faktiskt inte i litteraturen heller. I titeldikten faller diktjaget från toppen av just Turning Torso, ner i havet, där det gamla varvet dröjer sig kvar. Där sitter hamnarbetarna, lotsarna och båtsmännen.

"Berätta om staden för oss", säger de. "Berätta om hur den är"

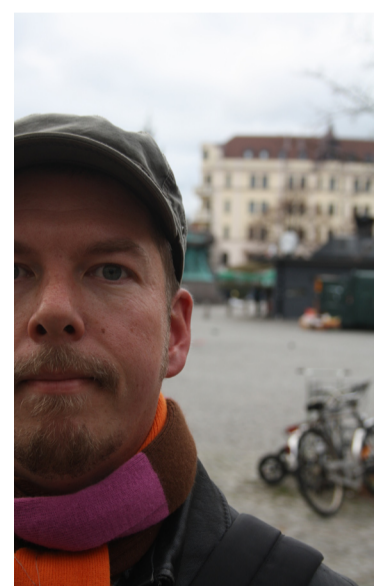
Svaret kommer på nästa sida, i nästa dikt:

Staden är: 280 229 drömmar

– **Jag berättar** ju min gemensamma historia med Malmö egentligen, med hjälp av de här människorna som

jag har träffat på. Men jag vill inte skriva något allt för stort, något allt för övergripande. Då har jag valt de små sakerna, ibland triviala och småkomiska möten. Det personliga blir kanske också det mest allmängiltiga, säger Tomas Ekström.

1995 började Öresundsbron att byggas. Det var också året en 25-årig Tomas flyttade ner till Skåne. Han hade, mest av slump, sökt Skurups Folkhögskolas Skrivarlinje och kommit in. – Jag befann mig i ett sånt skede att jag kunde släppa allt och flytta till Skåne, säger han medan vi börjar gå längs med Amiralsgatan. Han gick på skolan i två år, men flyttade ganska snabbt in till Malmö. – På den tiden var det lätt att få en lägenhet här. Jag knallade upp till en hyresvärd och sa att jag ville flytta till

Tomas Ekström

- Ålder: 42 år.
- Startade upp och var redaktör för tidskriften Serum 1999-2006.
- Har gett ut fyra diktsamlingar: Elvis, kattsand och andra viktiga saker, Natten är svart och full av troll och kanoner, Elektrisk matlagning och Malmö är en dröm.
- Har formgivit bokomslag, hemsidor och arbetat som informatör, köksbiträde, diskare, parkarbetare och jobbar deltid som kyrkogårdsarbetare.

”Vad gör du med staden egentligen. Vad ska det bli av det här?”

Möllan. Han frågade om jag var riktigt säker och sedan gav han mig adresserna till sex-sju lägenheter. Det vara bara att gå och kolla, välja och vraka. När Tomas Ekström flyttade till Möllan var området fortfarande nedgången och inte den attraktiva mötesplats nyinflyttade malmöbor möter idag. De som valde Möllan på nittioalet var de svartklädda bohemerna som trängdes ikapp med de ljusskygga alkisarna på pubar som Square Side och Golden – tillsammans med det eviga mellanregistret av människor som varken skriver eller super, utan bara lever. – 95 fanns det ändå kvar en del av det gamla Möllan som ju inte finns alls idag. De människorna som bodde här då knuffar man längre och längre ut i förorterna, säger han.

Det är inte en vilja att begå nos-

talgi över ett 90-tal som skrivit Malmö är en dröm, det är Tomas Ekström noga med att påpeka. Staden förändras, på gott och på ont. Varje poet skriver med sin egen blick och som omgivningen förändras, skiftar också den poetiska blicken karaktär.

– **Malmö var** ett tag mycket misär genom de människor jag lärde känna, som hängde på krogarna och svartklubbar. Det finns en väldigt stor undre värld i Malmö, och då menar jag inte en brottslig värld. Det är folk som mår psykiskt dålig och som missbrukar. De finns också här på Möllan, som baksidan av bohemlivet, säger han och fortsätter:

– När jag har läst ur boken i år och mött människor så finns det en skillnad i bemötandet. Vissa känner igen sig, medan andra inte alls känner igen Malmö. Den här misären, mörkret och hopplösheten. Jag tror att det är en stor fördel med att komma utifrån: man är inte inne i gängen och kretsarna från början utan hittar egna ingångar. Och visst - ibland hamnar man lite fel, vilket ändå kan vara ganska lärorikt.

Vi viker in på Falsterbogatan, rundar Jesusparken och går förbi en av Tomas Ekströms gamla lägenheter på Ystadgatan innan vi kommer till Möllevångstorget. Samtalet resonerar sig fram, mellan Malmö i dikterna

och det Malmö vi promenerar igenom – om det egentligen alls är frågan om en skillnad. I poesin fryser man ögonblick och skeenden som kan stå som symboler under lång tid. – Men hur fan beskriver man en stad, det är ju alldeles för stort för att en försöka egentligen, säger Tomas Ekström.

Att många av dikterna i boken beskriver Malmö i drömsekvenser är kanske en logisk följd av omöjligheten i projektet. Staden både faller sönder och pratar i sömnen med läsaren. – En av nyckeldikterna är de gamla sjömännen som kommer till mig, som har flyttat in i någon gammal arbetares lägenhet, och ställer mig till svars.

”Vad gör du med staden egentligen. Vad ska det bli av det här?”

För Tomas Ekström blev det elva år. Han och familjen bytte Möllan mot ett hus i Venaröd utanför Höör 2006. Främst var det en vilja att komma ut på landet. Men att samtidigt komma bort från en plats där alla känner alla och jobbar med ungefär samma sak blev en nödvändighet, berättar Tomas Ekström. – När jag kommer tillbaka hit kan jag se det som jag tycker om med Malmö. Jag tror inte att jag hade kunnat skriva klart boken om jag inte hade fått den distansen. Min egen bild blev tydligare, säger han.

Men även om bilden är tydligare hänger uppmaningarna från hamnarbetarna, lotsarna och båtsmännen kvar. Svaret är det samma, innevånarna fler. 2010 är Malmö 293 883 drömmar.